

[Poul Møller.]

livligt diskuteret, ligesom det blev før, i hvilket led omsætningsafgiften burde være placeret. Jeg er overbevist om, at ligegyldigt hvilket led det høje folketing end havde valgt, var der masser, der ville have fortalt os, at det var det gale led, vi havde valgt. Nu har jeg set, at den højtærede handelsminister har sluttet sig til dem, der mener, at det er helt forkert, vi har valgt engrosledet, men jeg har også erfaret eller har fået oplysning om, at den højtærede handelsminister dog ikke mener, det er så forkert, at han ikke kan stemme for det, og det beroliger os jo fantastisk. I øvrigt vil jeg gerne om denne placering sige følgende: martsforslaget placerede afgiften i detailledet. Denne detailedbeskatning lå lige på grænsen af det, der var teknisk muligt med de undtagelser, martsforslaget indeholdt, nemlig delvis fritagelse for en række fødevarer. Det er ikke et synspunkt, jeg har, det er et synspunkt, som de embedsmænd, der blev sat til at undersøge de forskellige afgiftsformer, afgav betænkning om, og jeg beder om den højtærede formands tilladelse til at citere et afsnit af deres betænkning af 14. april 1962, side 4, hvor det hedder:

„Set fra et afgiftsteknisk synspunkt angiver de undtagelser fra afgiftspligten, der findes i det af finansministeren den 9. marts 1962 fremsatte forslag til lov om almindelig omsætningsafgift, grænsen for de afgiftsfritagelser, som det er tilrådeligt at arbejde med i praksis, når afgiften lægges i detaileddet.“

Det vil altså sige, at hvis vi fra folketingets side ønskede flere varer undtaget, havde vi overskredet den forsvarlige grænse for administrationen af 9. marts-forslaget. Hvis vi derfor skulle ønske 9. marts-forslaget skatteteknisk og sagligt forsvarligt, måtte vi nærmere indskrænke undtagelserne end udvide dem. Regeringen tog sin konsekvens af denne lære fra embedsmændenes side og ønskede at fjerne de mest hyppige

undtagelser, fødevarerne, og føre dem ind under afgiften. Fra vor side mente vi, konsekvensen burde være, at folketinget fritog alle levnedsmidler og så tog den afgiftstekniske konsekvens bagefter. Det måtte ikke og bør ikke være afgiftsteknikken, der skal bestemme, hvilke varer der skal beskattes. Det bør være en afvejning af sociale og økonomiske synspunkter, der må være bestemmende for, hvilke varer det høje ting vil beskatte; bagefter må vi så indrette afgiftsteknikken i overensstemmelse med det varevalg, vi har fundet frem til. Men at lade afgiftsteknikken, teknikken i det hele taget, være vor herre og bestemme over os, således at vi af tekniske grunde er nødt til at beskatte fødevarer, som vi ellers ikke ville beskatte, det går langt over min forstand, og det konservative parti vil i hvert fald ikke bøje sig for dette synspunkt.

Vi ønskede ikke fødevarer beskattet, og vi gjorde rede for det på et meget tidligt tidspunkt; jeg kan nævne, at i vort landsråds udtalelse fra november i fjor, hvor vi gik ind for en omsætningsafgift, gjorde vi undtagelse for levnedsmidler. Når vi ikke ønskede fødevarer med ind under afgiften, var det først og fremmest ud fra et socialt synspunkt. Skulle vor skatte- og afgiftspolitik virke samlet i retning af at beskutte det, man kalder luksusforbruget, og skulle man sikre, at afgiften ikke vendte den tunge ende nedad, var det efter vor opfattelse givet, at så ville det være utilrådeligt, om vi fra folketingets side gav os til at beskutte fødevarer. Den situation, vi stod i, den økonomiske stilling, vi befandt os i med landbrugets afsætningsvanskeligheder, med den store import af biler og lignende ting, gjorde det ikke tilrådeligt at lægge afgift på den danske hjemmeproduktion af levnedsmidler og en ikke mindre afgift end den, vi lægger på de importerede biler. Jeg mener, at ud fra et byrdefordelingssynspunkt må vi i den nuværende valutasituation og det nuværende inflationsklima foretrække at nå